

Základní škola a Mateřská škola Vranov, okres Brno – venkov
Vranov 85, 664 32 Vranov
IČ: 70873232, www.skolavranov.cz, tel: +420 541 239 060,
Statutární orgán: Mgr. Martin Ryšánek, mob: +420 777 602 292, email: rysanek@skolavranov.cz

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

1. ÚVOD

Minimální preventivní program (dále jen MPP) vychází z metodických pokynů MŠMT v souladu s § 29 odst. 1 a § 30 odst. 3 zákona č. 561/2004 Sb. a § 18 písm. c zákona č. 379/2005 Sb.

Primární prevence rizikového chování u žáků se prioritně zaměřuje na předcházení rozvoje rizik, která směřují především k následujícím rizikovým projevům chování:

- agrese, šikana, kyberšikana
- násilí, vandalismus, antisemitismus, extremismus, rasismus, xenofobie
- záškoláctví
- závislostní chování, užívání návykových látek, netolismus, gambling
- rizikové chování v dopravě
- poruchy příjmu potravy
- negativní působení sekt
- sexuální rizikové chování

Cílem preventivního programu je ve spolupráci s rodiči formovat takovou osobnost žáka, která je s ohledem na svůj věk schopna orientovat se v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti mladého člověka schopného zodpovědně přistupovat ke každodenním problémům.

Děti navštěvující ZŠ patří k nejohroženější skupině, proto je důležité zahájit primární prevenci právě v době základní školní docházky. Je nutné věnovat se problematice spojené s užíváním alkoholu, či problému kouření, ale i všem formám nenávisti, šikany a násilí. Upozorňovat na rizika závislostí na mobilních hrách a sociálních sítích, uvědomovat si rizika kyberšikany,

Je zapotřebí naslouchat jejich problémům a otevřeně s nimi hovořit i na neformální úrovni tak, abychom podpořili jejich duševní zdraví.

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola ve Vranově u Brna se nachází na samém kraji Dražanské vrchoviny 10 km severně od Brna. Jsme školou jen s 1. stupněm s necelými 100 žáky.

Do školy dochází mj. děti z místního dětského domova (dále jen DD), nebo v menší míře dojíždí z městských částí Brno - Útěchov, případně Brno - Soběšice. Naše škola má jednu budovu, vlastní školní jídelnu, tělocvičnu, počítačovou učebnu.

Mateřská škola, jako odloučené pracoviště, stojí v jiné části obce (asi 10 min. chůze), jejíž součástí je i školní kuchyně.

Pro různé činnosti školy i školní družiny slouží přilehlé lesy, obecní hřiště a beach volejbalové hřiště. Školní družina má tři oddělení. Pro svoji činnost využívá prostory nových tříd, tělocvičnu a okolí školy. Pedagogický sbor tvoří 4 učitelky, 2 učitelé, 3 vychovatelky ŠD, 4 učitelky mateřské školy a 5 asistentek pedagoga.

V základní škole vyučujeme podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání – Vranovská škola pro všechny.

3. CÍLE

Dlouhodobé cíle

- stanovit si správný žebříček hodnot
- učit se řešit krizové situace
- mít zdravé sebevědomí
- umět čelit tlaku vrstevníků, umět říci „ne“
- naučit se rozlišovat dobré a špatné
- schopnost zařadit se a obstát v kolektivu
- zlepšovat mezilidské vztahy
- umět se sebevládat, vážit sebe samého
- znát zásady slušného chování
- dokázat měnit špatné postoje
- mít správný režim dne
- umět správně trávit volný čas
- znát svá práva a povinnosti
- znát centra pomoci
- zapojit žáky do školních a mimoškolních aktivit

Krátkodobé cíle

- pomoc žákům v těžkých situacích (problémy v rodině, strach z nemoci, z války, obava z toho, co bude dál)
- podpora žáků ve vzájemné spolupráci
- dobrá komunikace se žáky, kolegy a rodiči
- dobrá informovanost rodičů o prevenci na škole a poradenské činnosti
- realizace besed pořádaných jinými organizacemi
- realizace programů a besed pořádaných ŠMP nebo jinými učiteli
- účast na soutěžích podporujících prevenci rizikového chování (pokud taková účast bude možná)
- organizace zájmových útvarů na škole
- pořádání mimoškolních akcí, školních výletů
- včasné a správné řešení vzniklých problémů ve škole a na školních akcích

Cílem MPP je zvýšit odolnost dětí a mládeže vůči rizikovému chování a tím dosáhnout zlepšení vztahů v třídním kolektivu a celkově příznivého sociálního klimatu ve škole mezi žáky různých věkových kategorií.

Chceme, aby se preventivní výchovně-vzdělávací působení stalo neoddělitelnou součástí výuky a života školy. Ve spolupráci se zákonnými zástupci usilujeme o formování takové osobnosti dítěte, která bude schopna se orientovat v dané problematice, zkoumat ji, ptát se, dělat rozhodnutí, která si bude vážit svého zdraví, bude umět nakládat se svým volným časem a zvládat základní sociální dovednosti - to vše s ohledem na svůj věk.

Při naplňování MPP se snažíme, aby každodenní život školy poskytoval žákům příjemné a bezpečné školní klima, potřebné informace přiměřené jejich věku, vedl k osvojení si pozitivního sociálního chování, k rozvoji osobnosti, k odmítání forem sebedestrukce a porušování zákona a umožňoval osvojování si kompetencí zdravého životního stylu. Chceme podchytit a řešit hned první příznaky patologického chování.

Prevence sociálně patologických jevů na naší základní škole zahrnuje kromě předcházení problémům výše uvedeného rizikového chování i výchovu dětí ke zdravému životnímu stylu a kvalitním mezilidským vztahům.

4. PREVENTIVNÍ ČINNOST V MŠ

Preventivní program je součástí školní dokumentace MŠ.

5. PREVENTIVNÍ ČINNOST V ZŠ

Primární prevenci má ve své kompetenci třídní učitel. S jednotlivými tématy se děti setkávají napříč všemi předměty i na mimoškolních akcích, přesto větší zastoupení bude v prvouce, přírodovědě, tělesné výchově, informatice i dramatické výchově. Jednotlivá témata budou vyučující s žáky procházet průběžně během školního roku.

Preventivní činnost jako součást výuky

Prvouka (1. - 3. roč.)

- zdravá výživa a životní styl
- jak se chovat v situacích ohrožujících zdraví nebo život
- chování při mimořádných situacích
- rodina

Přírodověda (4., 5. roč.)

- prevence návykových látek
- zdravá výživa a životní prostředí
- zdravý životní styl, sexualita, nemoci

Tělesná výchova (1. – 5. roč.)

- sport jako prostředek dobrého zdraví
- poskytnutí první pomoci
- cyklistika, lyžování, plavání (bezpečnost, ohleduplnost, pravidla)

Dramatická výchova (1. – 5. roč.)

- spolupráce a komunikace
- tolerance a komunikace

Informatika (3. – 5. roč.)

- bezpečnost na webu, kyberšikana
- online komunikace
- sociální sítě, volný čas

Mezipředmětová činnost, školy v přírodě, ... (1. – 5. roč.)

- upevnování dobrých vztahů mezi žáky, mezi žáky a vyučujícími
- význam zdravého stravování, pitný režim
- bezpečné chování doma, venku, ve škole
- prevence úrazu a nemocí
- duševní pohoda dětí
- lidská společnost, mezilidské vztahy, vzájemná interakce
- písemná a verbální komunikace
- přijímání lidí z různých sociálních skupin

Po pětileté docházce na naší škole by měly mít děti osvojené následující kompetence::

- chápat rodinu jako zázemí a útočiště
- zvládat rozdíly v komunikaci s dětmi a dospělými
- umět rozpoznat projevy lidské nesnášenlivosti
- umět se ochránit před cizími lidmi a vědět, na koho se obrátit, když někdo ohrožuje nebo poškozuje jejich práva
- základní hygienické návyky a osvojení zdravého životního stylu
- umět si zorganizovat volný čas
- rozlišit léky a návykové látky
- pojmenovat škodlivost kouření a alkoholu a jiných návykových látek, znát jejich následky užívání
- umět odmítat (říci ne) návykovou látku ve styku s vrstevníky
- mít povědomí o tom, že každé jednání, které ohrožuje nebo poškozuje práva druhých, je protiprávní

Metody realizace prevence

Při výuce lze využít různých metod - výklad, předávání informací, samostatná práce, skupinová práce, projektové vyučování, dramatická výchova, modelové situace, hry, prezentace,... Využijeme vhodné interaktivní pořady, nadále se účastníme etických dílen, besed a přednášek, projektů se zaměřením na prevenci sociálně patologických jevů, branné závody. Pokračujeme v bezplatných projektech Mléko do škol, Ovoce do škol a Zdravé zoubky.

Spolupráce s jinými organizacemi

- Pedagogicko-psychologická poradna Brno (Hybešova, ...)
- SDH Vranov
- PČR Kuřim
- Farnost Vranov

Metodické pomůcky

- Výukové programy
- Knihy, časopisy

Řešení přestupků

- řeší školní řád

Podporujeme mimoškolní akce a zájmovou činnost

Mimoškolní aktivity i zájmová činnost je jedním z pilířů upevnování správné mezilidské interakce ve vztahu ke spolupráci, toleranci a vytváření kamarádských vazeb. Kde se spolupracuje, tam se „neválčí“. Mezi naše aktivity, jichž se účastníme nebo sami vytváříme, patří:

- Lelekovický trilek – triatlon
- Drakiáda
- Tematické přespání ve škole
- Návštěva Lanového centra Proud
- Kulturních akce pořádané OÚ Vranov, Sokolem Vranov
- Školní akademie
- Projektová vyučování (Atletická mini olympiáda, Uklízíme Česko, Sazka olympijský víceboj, Sportuj ve škole, ...)
- Zimní škola v přírodě Karlov s lyžařským výcvikem
- Návštěva divadel a koncertů, hvězdárny, výstav a galerií
- Školní ples
- Tematické ŠvP Jedovnice
- Účasti na dětských olympiádách a sportovních akcích (Čokoládová tretra, závody v plavání, McDonald's Cup, turnaj ve vybíjené, branný závod Maják, Kuřimský triatlon, florbalové turnaje, ...). Škola pořádá běžecký závod RunVran. Jezdíme bruslit na zimní stadion do Blanska,
- Vranovské hody (tancování Moravské besedy v krojích včetně průvodu,)
- Pletení pomlázky
- Účastníme se Matematického klokana, MATESa, literární soutěže BABYLON, iBobra, Logické olympiády, matematické soutěže Z5, ...
- Provádíme srovnávací testování 5. ročníků formou testů Scio
- Činnost zájmových kroužků (plavání, výtvarný kroužek, kroužek informatiky, taneční kroužek, kroužek volejbalu,...)
- Exkurze do Prahy, Ostravy
- Školní karneval v režii ŠD
- Tematické loučení s pátáky
- Podílíme se na kulturních akcích spojenými se sv. Martinem, při Rozžínání vánočního stromu na Vranově, připravujeme k 17.11. tematickou Výstavu žákovských prací v sále Obecního domu nebo v ZŠ

6. EVALUACE MPP

Na realizaci programu se podílí všichni pedagogičtí pracovníci. Naplňování MPP bude průběžně kontrolovat ředitel školy, společně je bude vyhodnocovat s ostatními pedagogy.

Metody hodnocení efektivity programu

- dotazníky - zjišťování názorů žáků na jednotlivé akce, klima ve škole či třídě
- průběžné sledování podmínek, situace a klima ve škole
- rozhovor
- spolupráce s třídními učiteli, případně dalšími zaměstnanci školy

Minimální preventivní program pro školní rok 2024/2025 byl projednán a schválen pedagogickou radou 29. 8. 2024 a je platný od 1. 9. 2024.

Ve Vranově, dne 29.8.2024

.....
Mgr. Martin Ryšánek, ředitel školy